



University of Groningen

The Mount Sinai Arabic Version of IV Ezra. Text, translation and introduction.

Drint, Adriana

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1995

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Drint, A. (1995). The Mount Sinai Arabic Version of IV Ezra. Text, translation and introduction. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

NEDERLANDSE SAMENVATTING

Het grootste deel van dit proefschrift bestaat uit de kritische uitgave van de Arabische tekst van IV Ezra volgens Ms Mt Sinai Arabic Codex 589, plus een vertaling. Deze Arabische tekst is een nauwgezette vertaling van de Syrische versie, die slechts in één handschrift bewaard gebleven is, namelijk Ms Milan Ambrosian Library B. 21 Inf., geregistreerd als handschrift 7a1 op de lijst van Peshittā-handschriften. De Arabische tekst is derhalve een belangrijke secundaire getuige van die Syrische versie. Met behulp van de Arabische tekst konden emendatievoorstellen voor de Syrische tekst bevestigd of aangevuld worden.

Omgekeerd kon met behulp van de Syrische tekst een aantal lezingen van de Arabische tekst vastgesteld of verbeterd worden. De volledige tekst van de Arabische versie is namelijk slechts in één handschrift overgeleverd, namelijk het Sinaï-handschrift. Een fragment, bestaande uit IV Ezra XIV 38-50, was al in de vorige eeuw ontdekt in Ms Berol. Sprenger. 30 (Ahlwardt 9434).

Vóór IV Ezra staat in Ms Mt Sinai Arabic Codex 589 een Arabische versie van de Apocalypse van Baruch. Deze tekst is in 1986 uitgegeven. Ook deze tekst is een vertaling van een Syrisch origineel en ook in dit geval is er alleen een Syrische tekst bewaard gebleven in de Codex Ambrosianus.

De Arabische versies van de Apocalypse van Baruch en IV Ezra in het Sinaï-handschrift zijn door dezelfde hand geschreven. Het handschrift is geen autograaf en bevat geen colofon of rechtstreekse aanwijzingen waar, wanneer en door wie het afgeschreven is en al evenmin informatie over milieu, plaats en datering van de vertaling.

Uit de vergelijking van de twee teksten bleek echter dat ze door twee verschillende vertalers vertaald zijn. De Arabische versie van de Apocalypse van Baruch is een tamelijk vrije vertaling, met op een enkele plaats islamitisch-religieus getint taalgebruik. De Arabische versie van IV Ezra volgt daarentegen de Syrische versie op de voet, wat hier en daar Syriasmen oplevert.

Bestudering van schrift, grammaticale verschijnselen en aard van de vertaling leidde tot de volgende conclusies: Het handschrift kan in de tiende eeuw gedateerd worden en werd in

Palestina geschreven, mogelijk in het Mar Saba-klooster. De Arabische vertaling van IV Ezra past in het christelijke Palestijnse corpus van uit het Syrisch en het Grieks gemaakte Arabische vertalingen en kan uit de negende eeuw stammen.

De Arabische vertaling van de Apocalypse van Baruch daarentegen vertoont meer overeenkomst met een type vertaling dat bekend is van een van de vertalers die in Baghdad werkten aan het in het Arabisch vertalen van wetenschappelijke teksten uit de klassieke Hellenistische cultuur. Deze vertaalbeweging werd gestimuleerd door de islamitische machthebbers. Onder deze vertalers waren veel christenen en dezen maakten ook vertalingen van religieuze werken. Het doel van deze Arabische vertalingen lijkt echter primair wetenschappelijk te zijn geweest, daar ze niet in de liturgie van de kerken ter plaatse gebruikt werden. Dit in tegenstelling tot de Arabische vertalingen die in Palestina gemaakt werden: dat waren uitsluitend vertalingen van religieuze werken en bestemd voor kerkelijk gebruik.

Waar de Apocalypse van Baruch geheel in de vergetelheid lijkt te zijn geraakt, is het boek IV Ezra in breder kring bekend geworden. De kanttekeningen in het Sinai-handschrift bevestigen de messiaanse interpretatie die het boek IV Ezra van oudsher in de christelijke kerk onderging.

Ook bij moslims waren delen van IV Ezra bekend, met name de passage die geciteerd wordt in de twaalfde-eeuwse anonieme kroniek van islamitische origine in Ms. Berol. Sprenger. 30 (Ahlwardt 9434). Het is mogelijk dat de kennis van moslims van deze passage bevorderd is doordat christenen deze tekst aanvoerden als bewijs van de betrouwbaarheid van de boeken van het Oude Testament als een door God geïnspireerde openbaring. Een aanwijzing voor dit polemisches gebruik van deze passage uit IV Ezra is te vinden in de brief van Leo III aan de kalief 'Umar II, waarvan een Latijnse en een vroege Armeense versie bewaard gebleven zijn. Het is echter niet mogelijk om vast te stellen uit welke bron die kennis van IV Ezra bij moslims geput is.

Behalve Ms Mt Sinai Arabic Codex 589 is er nog een handschrift van dezelfde kopist in het St. Catharinaklooster bewaard gebleven, namelijk Ms Mt Sinai Arabic Codex 7. Dat handschrift bevat een Arabische versie van I en II Kronieken, uit

het Syrisch verta
Ambrosianus dez
I en II Kronieken,
van Ms Mt Sinai A
vertaling en de v
Ambrosianus, za
onderlinge verho
Kronieken en van

het Syrisch vertaald. Het is opvallend dat in de Codex Ambrosianus deze teksten bijelkaar geplaatst zijn, in de volgorde I en II Kronieken, Apocalypse van Baruch en IV Ezra. Bestudering van Ms Mt Sinai Arabic Codex 7, met name de aard van de vertaling en de verhouding tot de Syrische versie in de Codex Ambrosianus, zal ongetwijfeld meer licht werpen op de onderlinge verhouding tussen de Arabische versies van I en II Kronieken en van de Apocalypse van Baruch en IV Ezra.